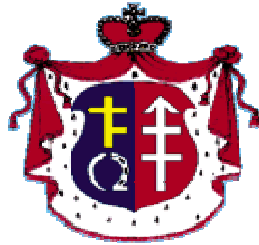

**Załącznik
do Uchwały Nr XVI/ /08
Rady Miasta Siemiatycze
Z dnia 2 kwietnia 2008 r.**

**MIEJSKI PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
MIASTA SIEMIATYCZE
NA LATA 2008 - 2009**

Wstęp

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2008 – 2009 został opracowany zgodnie z treścią Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. i założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz diagnozą lokalnego zjawiska narkomanii w mieście Siemiatycze przeprowadzoną w pierwszym kwartale roku 2007.

1. Charakterystyka miasta Siemiatycze

Siemiatycze to miasto powiatowe, położone w północno wschodniej części Polski na Podlasiu, liczące 15131 mieszkańców. Ze względu na swoje położenie są ośrodkiem o dużym lokalnym znaczeniu, posiadają czyste ekologicznie tereny, głównie rolnicze, bazę turystyczną, trzy atrakcyjne zalewy. W gospodarce dominuje przemysł rolno-spożywczy i drzewny.

Miasto i jego okolice bardzo licznie skupiają młodzież. Funkcjonuje tu wiele placówek oświatowych tj. 4 szkoły podstawowe, 3 gimnazjalne, 4 szkoły ponadpodstawowe, dzienne i wieczorowe, Studium Ochrony, Studium Wielozawodowe, Filia Akademii Podlaskiej, Szkoła Języków Obcych, Szkoła Muzyczna. W okolicach Siemiatycz znajdują się 3 Zespoły Szkół Rolniczych.

Spółeczność lokalna może korzystać z różnorodnych placówek specjalistycznych i samoprowadzonych. Są to: Szpital Powiatowy, Poradnie Wielospecjalistyczne, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Poradnia Leczenia Uzależnień Alkoholowych i Współuzależnienia, Centrum Pomocy Rodzinie, Miejski i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz dwie świetlice socjoterapeutyczne.

W mieście funkcjonuje Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Również działa Miejski Ośrodek Kultury oraz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji.

Najbliższymi placówkami stacjonarnymi, do których kierowani są uzależnieni to są: Oddział Terapii Odwykowej w SPZOZ w Choroszczy z pododdziałem detoksykacyjnym, Oddział Detoksykacyjny dla Narkomanów w SPZOZ w Choroszczy, Oddział Terapii Odwykowej SPZOZ w Łukowie oraz Wojewódzki Ośrodek Profilaktyki i Terapii Odwykowej w Łomży. Osoby uzależnione po odbyciu terapii odwykowej, próbują swoje życie odbudować w grupach samopomocowych prężnie działających w mieście tj. Grupa AA „Wyzwolenie”, Grupa Al.-Anon-Wiktoria dla Współuzależnionych, Klub Abstynenta „Ignis”. Członkowie grup wspierają się nawzajem i są przykładem dla miasta.

Siemiatycze – oprócz walorów turystycznych, gospodarczych, borykają się z wieloma problemami natury społecznej. Największym spośród nich jest migracja zarobkowa mieszkańców do Belgii.

Długotrwała rozłąka w wielu wypadkach powoduje wzrost sytuacji patologicznych, bowiem dzieci często pozostają pod opieką tylko jednego rodzica, obcej osoby, dziadków, rodzeństwa, bądź zostają bez opieki zupełnie. Osamotnione, bez właściwej opieki, oparcia, poczucia bezpieczeństwa „z bagażem” problemów uciekają się w narkotyki lub alkohol.

To jedno z poważnych zagrożeń dla Miasta. W ostatnich latach wyraźnie obserwuje się wzrost spraw rozwodowych, przestępstw nieletnich mających związek ze środkami uzależniającymi, przestępstw przeciwko rodzinie. W latach 1995 – 2003 odnotowano 5 zgonów czynnych narkomanów.

2. Opis zjawiska na podstawie diagnozy

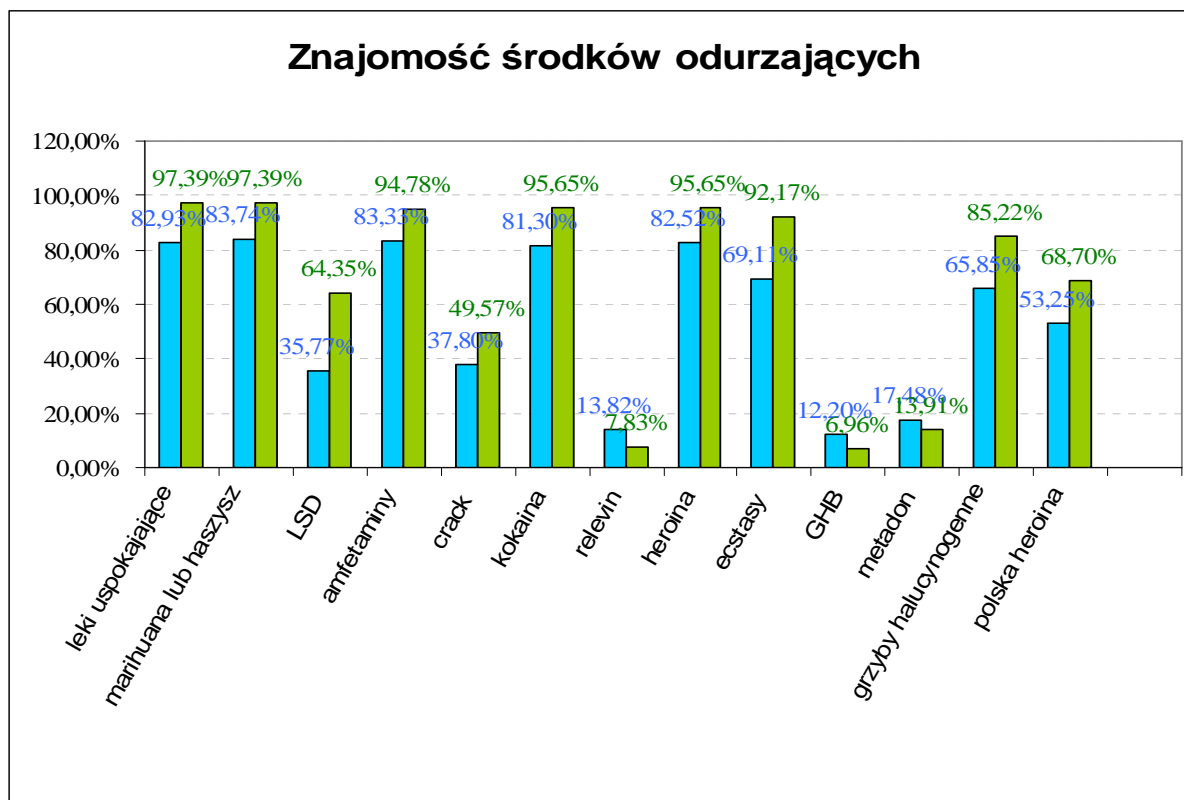
Diagnoza lokalna problemu narkotyków i narkomanii została dokonana w oparciu o statystyki policyjne oraz badania ankietowe przeprowadzone wśród uczniów trzecich klas gimnazjów i drugich klas szkoły średniej. Badanie miało na celu, przede wszystkim, pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, a także próbę identyfikacji i pomiaru czynników wpływających na rozmiary zjawiska, zarówno po stronie popytu jak podaży. Kwestie te zostały poddane pomiarowi ilościowemu w celu dokonania oszacowań dla całej populacji.

Badaniu poddano dwie populacje młodzieży szkolnej: w wieku ok. 16 lat i w wieku ok. 18 lat. Próba uczniów poddanych badaniu liczyła 246 osób w wieku gimnazjalnym (z tego 99 dziewcząt i 147 chłopców) oraz 115 osób w wieku licealnym (z tego 71 dziewcząt i 44 chłopców). Są to uczniowie dziesięciu klas dwóch szkół gimnazjalnych oraz czterech klas licealnych. Badania przeprowadzono w lutym 2007 roku.

Udział w badaniu był anonimowy i dobrowolny. Udzielanie odpowiedzi na pytania, co do których uczniowie mieli zastrzeżenia, nie było konieczne. Z analizy przeprowadzonych badań wynika, że średnio uzyskaliśmy: wśród gimnazjalistów ponad 95% odpowiedzi na zadane pytania, a wśród licealistów prawie 100%.

2.1. Znajomość środków psychoaktywnych wśród młodzieży

Blok pytań zawartych w ankiecie otwierało pytanie zawierające ich listę, w którym prosiliśmy badanych o zaznaczenie tych, które znają. Zgodnie z oczekiwaniami zdecydowana większość badanych jest zorientowana w nazwach poszczególnych środków. Nie oznacza to jednak, że wszystkie środki są jednakowo znane. Najwyższe odsetki badanych gimnazjalistów słyszało o marihuanie lub haszyszu (83,74%), amfetaminach (83,33%) oraz lekach uspokajających i nasennych (82,93%). Wśród licealistów równie znane są leki uspokajające i nasenne, jak marihuana lub haszysz (po 97,39%) a także kokaina i heroina (po 95,65%).

gimnazjaliści

licealiści

Sama znajomość nazw środków psychoaktywnych nie jest równoznaczna z ich używaniem. Deklarowaną znajomość nazw narkotyków można przyjmować ze sporym zaufaniem. Tylko część młodzieży gimnazjalnej i jeszcze mniej licealnej z nieznanymi przyczyn popisywała się znajomością wszystkich wymienionych nazw narkotyków. Testem prawdziwości były reakcje na nazwę "relewin" - nie istniejącego w rzeczywistości narkotyku. "Relewin" "zna" tylko 13,82% gimnazjalistów i 7,83% licealistów.

Pierwszym pytaniem dotyczącym używania poszczególnych środków było pytanie o to, czy badany chciałby spróbować wymienionych wcześniej środków. Chęć spróbowania wyraziło w sumie 36,18% uczniów gimnazjów, z tego 13,01% dziewcząt i 23,17% chłopców oraz 31,3% licealistów, z tego 16,52% dziewcząt i 14,78% chłopców. Wynikiem tego pytania jest teza, że **popyt na narkotyki jest bardzo pobudzony już wśród gimnazjalistów i niewiele mniejszy wśród licealistów.**

2.2 Inicjacje narkotykowe młodzieży

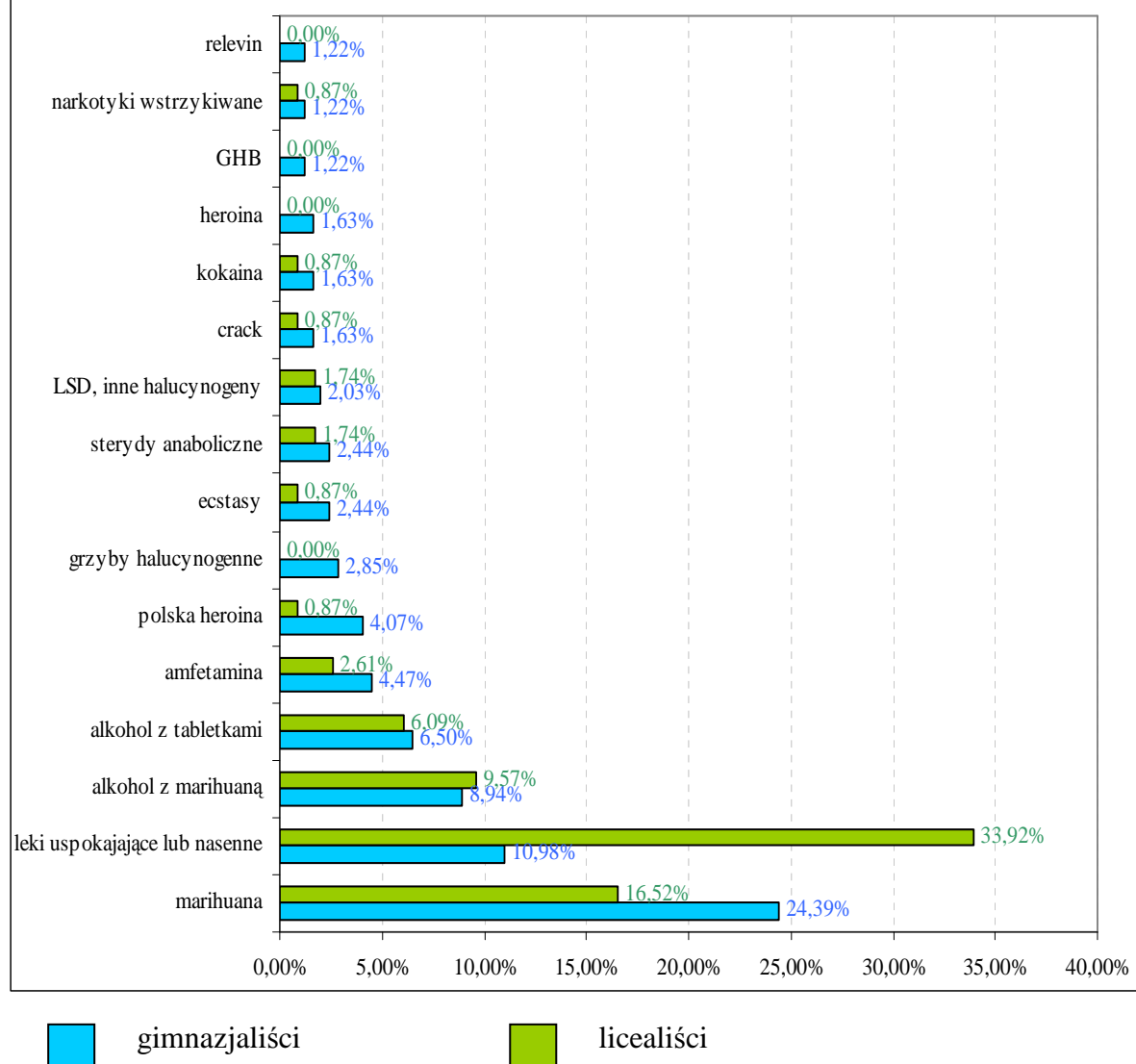
Kwestie eksperymentowania ze środkami psychoaktywnymi badaliśmy w podobny sposób jak znajomość ich nazw. Jednym z pytań było pytanie dotyczące używania marihuany lub haszyszu. Wśród gimnazjalistów marihuany lub haszyszu używało 24,39% respondentów, a wśród licealistów – 16,52%. **Zarówno licealiści jak i gimnazjaliści w większości używali tych środków raz lub dwa razy, czyli eksperymentalnie. Nie zaobserwowano używania środków psychoaktywnych w sposób problemowy.** Na tej podstawie można przypuszczać, że wśród uczniów szkół gimnazjalnych i średnich nie ma osób uzależnionych od narkotyków.

W dalszej części ankiety respondentom przedstawiono listę środków z prośbą o zaznaczenie tych, które kiedykolwiek używali. Wśród gimnazjalistów na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia eksperymentowania znalazły się leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza (10,98%), a następnie alkohol razem z marihuaną (8,94%). Licealiści w bardzo niepokojącej ilości respondentów eksperymentują z lekami uspokajającymi i nasennymi – aż 22,61% respondentów. Znacznie lepiej wśród licealistów wygląda eksperymentowanie z innymi środkami – na drugim miejscu jest alkohol z tabletkami (3,48%), a na trzecim – alkohol z marihuaną (2,61%)

Kolejne pytania ankiety koncentrowały się na kwestii inicjacji używania różnych substancji. Pierwsze dotyczyło typu środka przyjętego jako pierwszy w życiu. W roli środka inicjującego używanie najczęściej pojawia się wśród gimnazjalistów marihuana lub haszysz (20,33%), następnie leki uspokajające i nasenne (9,76%) oraz amfetamina (5,28%). Nieznaczny odsetek gimnazjalistów spróbował jakiegoś środka odurzającego nie wiedząc, co to był za środek (3,25%).

W przypadku licealistów środkiem, którego próbowano jako pierwszy najczęściej były leki uspokajające lub nasenne (26,09%). W dalszej kolejności środkiem inicjującym była marihuana (12,17%) oraz amfetamina (0,87%). Licealiści nie wskazywali żadnego innego środka w tym pytaniu, stąd też należy wnioskować że grupa środków inicjujących używanie wśród licealistów jest katalogiem zamkniętym, w którym znajdują się leki uspokajające lub nasenne, marihuana lub haszysz oraz amfetamina.

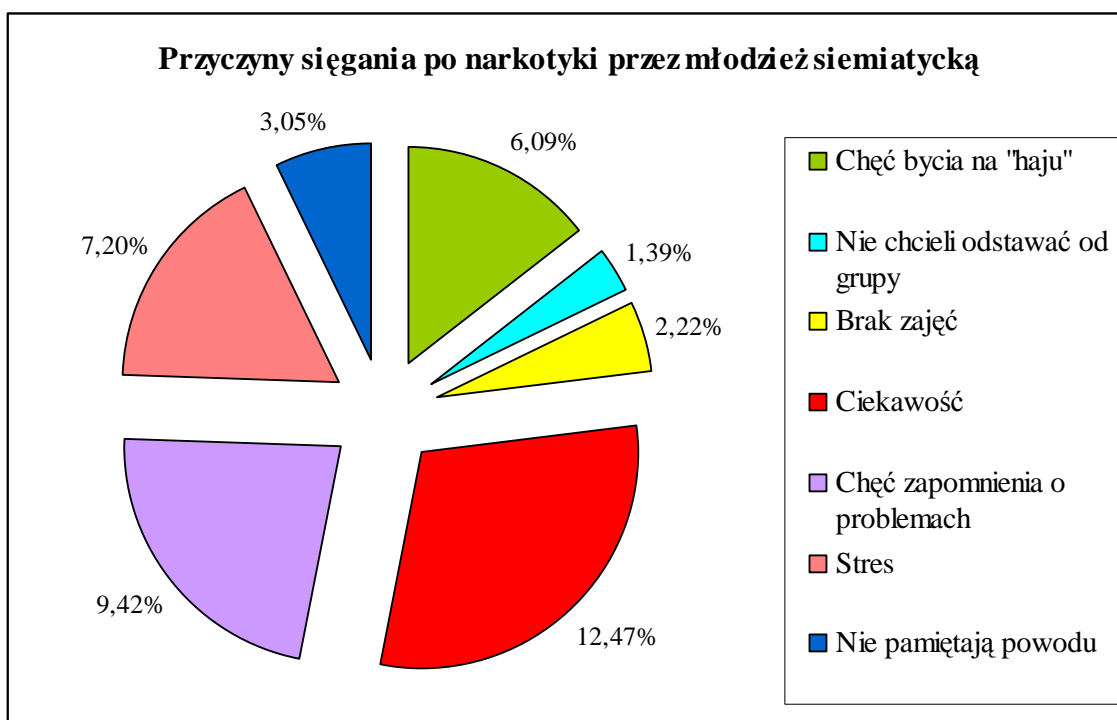
Eksperymentowanie ze środkami psychoaktywnymi

2.3. Przyczyny sięgania po narkotyki

Wśród gimnazjalistów środek, który posłużył do inicjacji (w większości marihuana lub haszysz) najczęściej był brany w grupie przyjaciół (11,38%). Niekiedy jako źródło zaopatrzenia podawano starszego kolegę (4,88%). Niepokojącym jest fakt, że część nastolatków wzięła go z domu bez pozwolenia rodziców (4,88%), kupiła w aptece (4,47%) lub też dostała go od jednego z rodziców (4,07%).

Licealiści natomiast, którzy w większości sięgali najczęściej po leki uspokajające i nasenne brali je z domu bez pozwolenia rodziców (11,3%). Innym popularnym źródłem substancji było branie w grupie przyjaciół (10,43%), jak też dostawali je od jednego z rodziców (6,96%) od starszego kolegi (3,48%) bądź też sami kupowali je w aptece (3,48%).

Najczęściej wymienianym powodem sięgnięcia po jakiś środek przez gimnazjalistów była ciekawość (12,60%), chęć zapomnienia o swoich problemach (8,94%) oraz chęć bycia na „haju” (7,72%). Nieznaczny odsetek gimnazjalistów sięgała po środki z powodu zdenerwowania (4,47%), z braku zajęć (2,85%) czy też nie chcieli odstawać od grupy (1,63%).

Licealiści jako najczęstszy powód sięgania po środki psychoaktywne wskazywali stres (13,04%), ciekawość (12,17%) chęć zapomnienia o problemach (10,43%). Rzadziej wskazywali oni na chęć bycia na „haju” (2,61%), brak zajęć (0,87%), czy też nie chcieli odstawać od grupy (0,97%).

Po analizie kwestionariuszy pierwsze inicjacje używania różnych substancji psychoaktywnych wśród całej grupy respondentów zanotowano w różnym wieku. Najmłodszy byli tacy, którzy spróbowali środków wziewnych w wieku 8 lat. Następnie w wieku 9 lat również niewielki odsetek respondentów spróbował marihuany lub haszyszu, spróbował grzybów halucynogennych, a w wieku 10 lat miały miejsce inicjacje używania amfetaminy, leków uspokajających i cracku. Najczęściej młodzież gimnazjalna po raz pierwszy sięga po narkotyki w wieku 15 lat.

W przypadku licealistów wiek pierwszych inicjacji narkotykowych jest bardziej zróżnicowany. Bardzo duża liczba respondentów sięgała po różne narkotyki po raz pierwszy w wieku 14 lat (6,96%), w wieku 15 lat (15,66%), w wieku 16 lat (19,14%) oraz w wieku 17 lat (20,88%).

Obecni licealiści jako 14-latkowie najczęściej sięgali po amfetaminę (4,35%). W większości były to dziewczęta. Przypuszczalnym powodem takiego stanu rzeczy może być ówczesny trend odchudzania się poprzez branie amfetaminy. W wieku 15 lat najczęstsze pierwsze inicjacje dotyczyły leków uspokajających lub nasennych (7,83%) oraz marihuany lub haszyszu (3,48%). Jako 16-latkowie w dalszym ciągu najwięcej eksperymentowali z tabletkami uspokajającymi i nasennymi (8,70%) oraz marihuaną i haszyszem (3,48%) dodatkowo spora grupa zaczęła mieszać tabletki z alkoholem (2,61%). Powyższe trendy utrzymały się wśród siedemnastoletnich licealistów.

Młodzież zażywa narkotyki dla towarzystwa, dlatego, że robią to ich koledzy. Daje im to poczucie przynależności do grupy. Młode osoby są ciekawe życia i często szukają nowych wrażeń. Biorą więc, by zaspokoić ciekawość, sprawdzić, jak to jest na "haju". Wtedy czują się bardziej dorosłe, niezależne. Narkotyk dodaje im pewności siebie, pozornie chroni przed problemami i negatywnymi uczuciami.

2.4 Dostępność narkotyków w mieście Siemiatycze

Badani bardzo dobrze orientują się, gdzie w Siemiatyczach można kupić narkotyki. Niespełna 40% gimnazjalistów (39,84%) oraz ok. 38% licealistów (37,39%) nie zna takich miejsc.

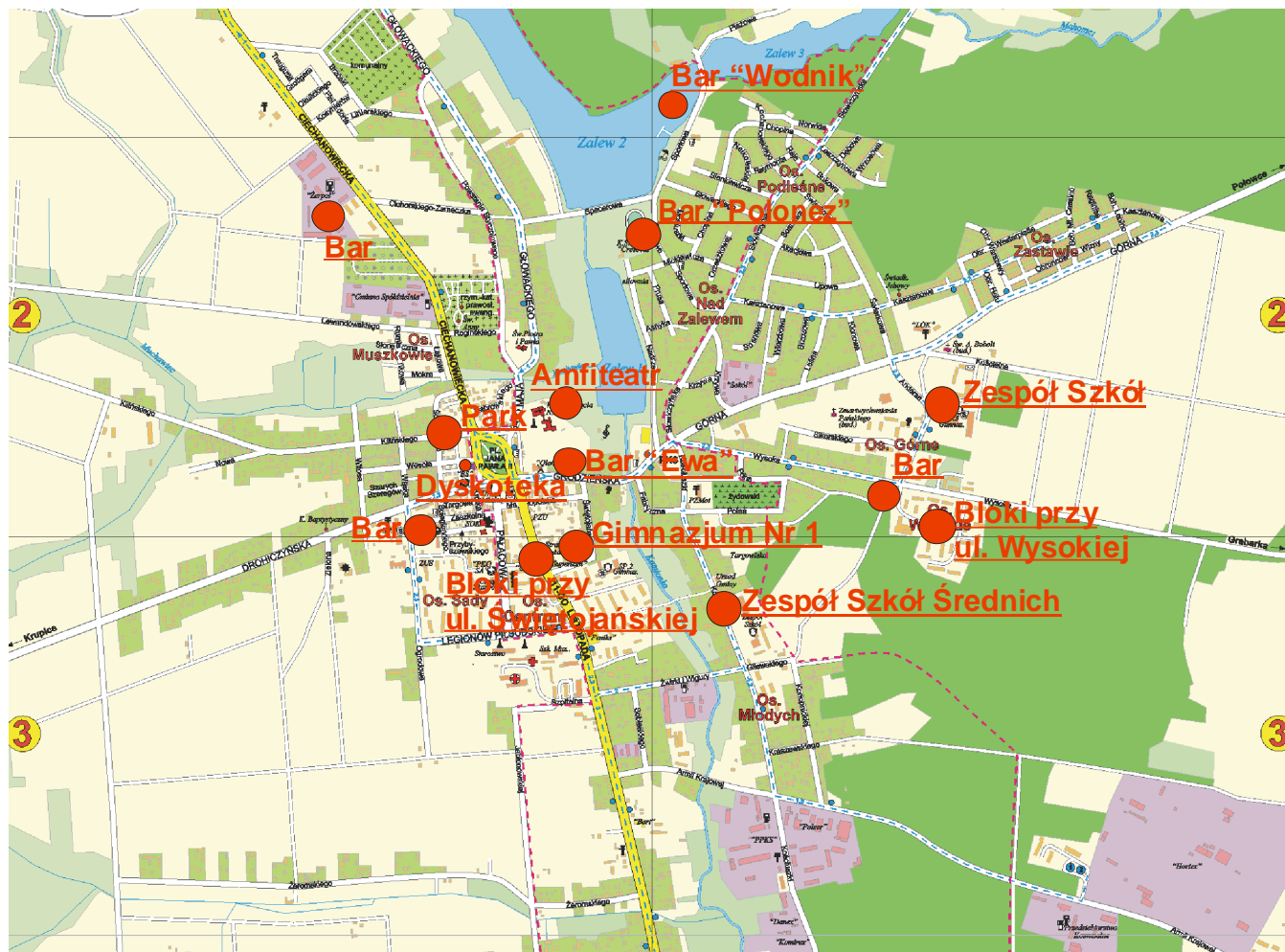
Najczęściej gimnazjaliści wymieniali dyskotekę i bary (25,61%), park i ulicę (25,20%), mieszkanie diler (19,11%), szkołę (15,45%). Innym miejscem wskazanym przez 8,94% respondentów, w którym łatwo mogliby kupić marihuanę lub haszysz, gdyby tylko chcieli był miejski amfiteatr nad zalewem.

Zorientowanie w tym temacie licealistów jest znacznie większe. Oni to najczęściej wskazywali na dyskotekę i bary (37,39%), szkołę (28,70%), ulicę i park (27,83%), oraz mieszkanie diler (26,96%). Nowymi miejscami wskazanymi przez licealistów były bloki przy ulicy Świętojańskiej i ulicy Wysokiej w Siemiatyczach. Na podstawie tych danych stworzyliśmy mapę miejsc w Siemiatyczach znanych młodzieży ze sprzedaży narkotyków (str. 8 Programu).

Dostępność poszczególnych substancji psychoaktywnych badaliśmy pytając respondentów, o to, na ile trudne byłoby dla nich zdobycie każdej z nich, gdyby tylko chcieli. Skala odpowiedzi wyznaczona od odpowiedzi „Nie możliwe” do odpowiedzi „Bardzo łatwe”. Pozostawiliśmy również możliwość odpowiedzi „Nie wiem”. W ocenie wszystkich respondentów zdobycie którejkolwiek substancji psychoaktywnej byłoby „dość łatwe” u średnio 16,26% młodzieży i „bardzo łatwe” u średnio 16,92%. Bardzo łatwe dla ankietowanych byłoby na pierwszym miejscu zdobycie leków uspokajających lub nasennych (41%), a w dalszej kolejności: substancji wziewnych (36,29%), marihuany lub haszyszu (26,32%), sterydów anabolicznych (22,16%), amfetaminy (14,96%). Natomiast młodzież, jako dość łatwy, oceniła dostęp do: marihuany lub haszyszu (27,15%), amfetaminy (20,50%), ecstasy (18,28%), LSD lub innego środka halucynogennego (18,01%), kokainy (17,28%), heroiny (17,73%), sterydów anabolicznych (17,17%), substancji wziewnych (15,79%).

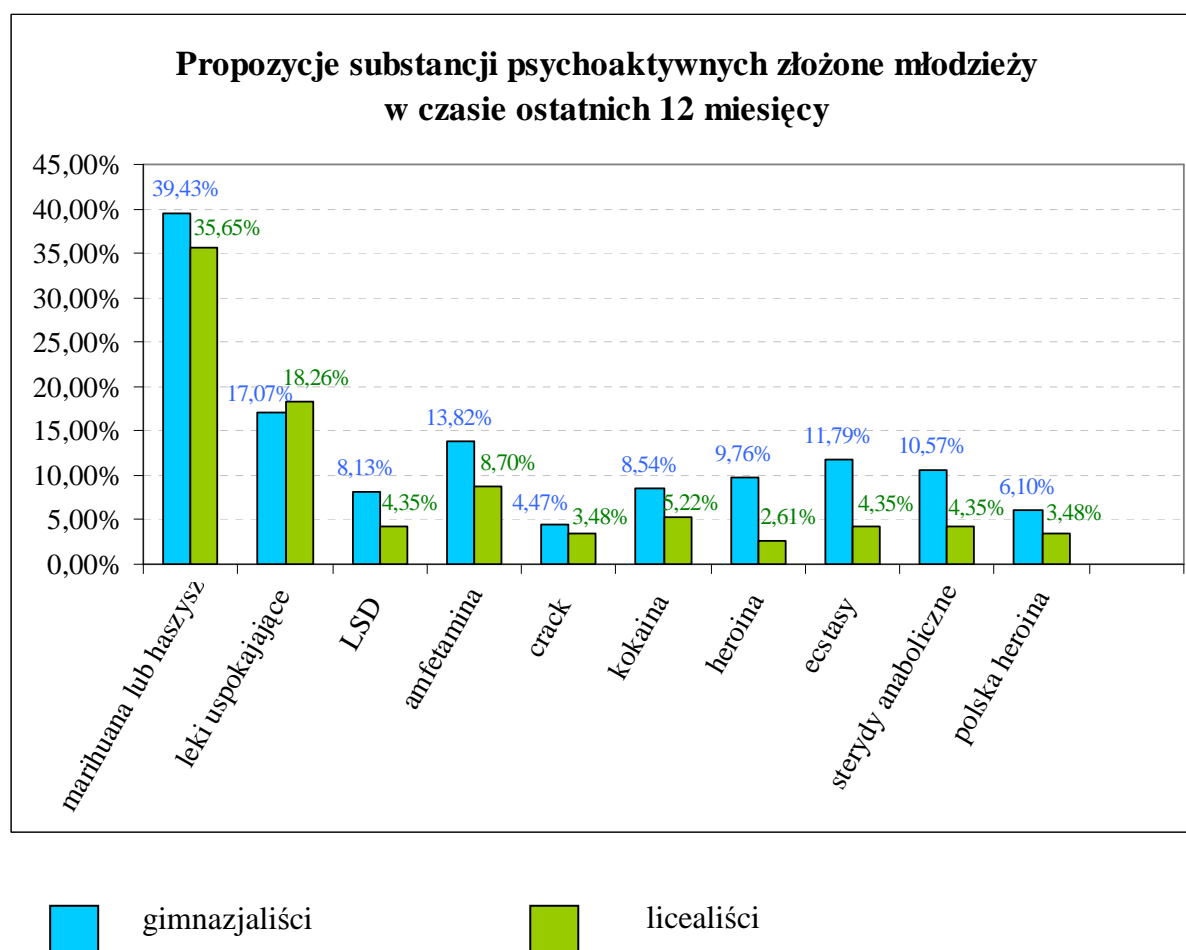
Tak wysoka dostępność różnego rodzaju środków psychoaktywnych może także wiązać się z faktem, że jedynie 15 osób wśród wszystkich respondentów (4,15%) nie wydaje pieniędzy na swoje osobiste potrzeby bez kontroli ze strony rodziców. Pozostała **część młodzieży wydaje pieniądze bez kontroli rodziców i jest to średnio kwota 30-40 zł tygodniowo**. Wśród gimnazjalistów jest spora, jak na ten wiek grupa – 7,72% ankietowanych, którzy wydają tygodniowo na własne potrzeby, bez wnikania w te wydatki przez rodziców, kwotę od 100 zł i więcej. Takich licealistów jest nieznacznie mniej, bo 5,22% respondentów z tej grupy wiekowej.

Miejsca w Siemiatyczach znane młodzieży ze sprzedaży narkotyków

Innego wskaźnika dostępności dostarczyły zaznaczone w ankiecie odpowiedzi na pytanie o to, czy badanemu kiedykolwiek proponowano jakieś substancje psychoaktywne. Propozycje dotyczące nielegalnych substancji oraz leków uspokajających i nasennych w czasie ostatnich 12 miesięcy otrzymało aż 66,65% gimnazjalistów i 35,65% licealistów. Młodzieży najczęściej zdarzały się propozycje dotyczące marihuany lub haszyszu (39,43% gimnazjalistów i 35,65% licealistów) oraz leków uspokajających i nasennych (17,07% gimnazjalistów i 18,26% licealistów). Propozycje te dotyczyły wszystkich wymienionych w pytaniu środków psychoaktywnych.

Wyniki odpowiedzi na to pytanie świadczą o agresywnym marketingu środków psychoaktywnych wśród młodzieży i rozwoju rynku substancji nielegalnych.

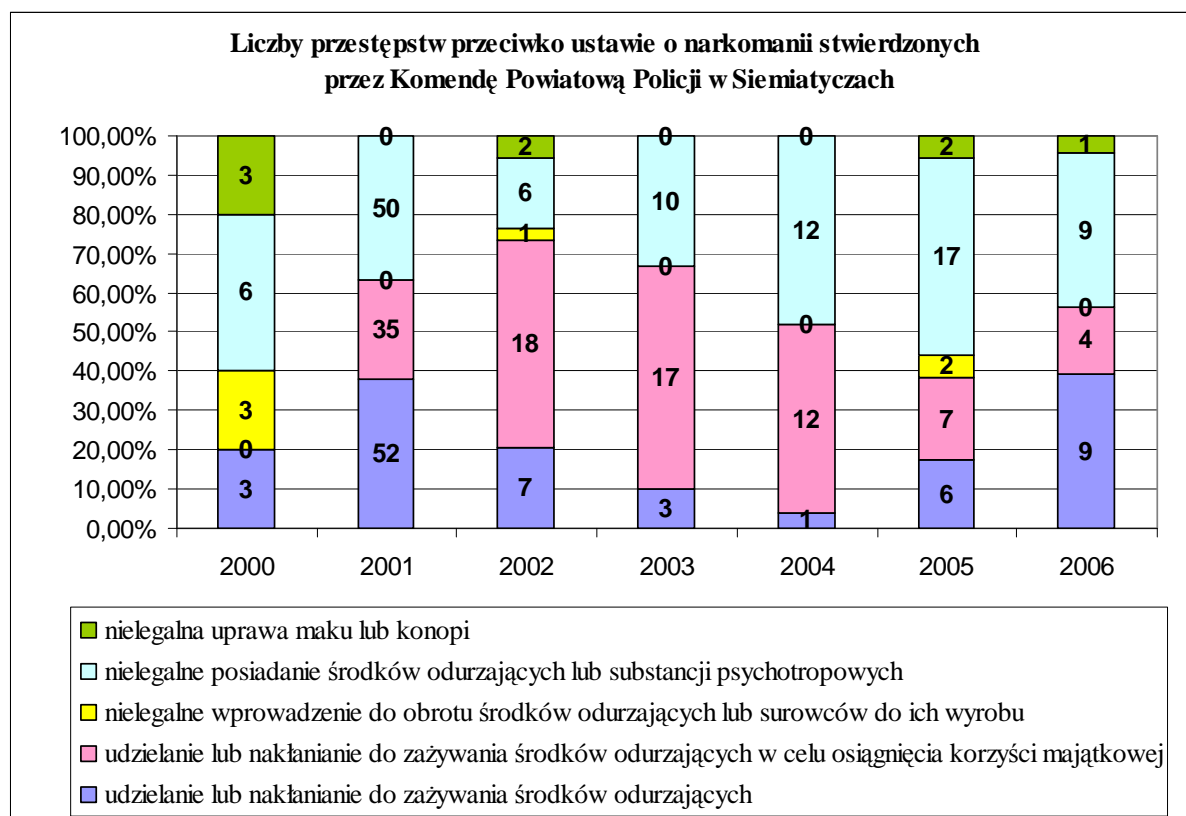
Jednym z pytań w kwestionariuszu było pytanie dotyczące potępienia lub nie potępienia różnych postępowań związanych z używaniem środków psychoaktywnych przez ludzi. **W odpowiedziach młodzieży odnajdujemy pewne przyzwolenie na używanie tych środków w sposób okazjonalny.** Najwyższy procent uzyskało spróbowanie raz lub dwa razy marihuany lub haszyszu (54,07% gimnazjalistów 48,70% licealistów). Nie potępia się także palenia marihuany lub haszyszu od czasu do czasu (45,93% gimnazjalistów i 28,70% licealistów) oraz spróbowania raz lub dwa razy leków uspokajających lub nasennych bez recepty lekarza (43,90% gimnazjalistów i 42,61% licealistów).

Taki stan rzeczy może mieć podłoże w najbardziej rozpowszechnionym m.in. mitem krążącym wśród młodzieży, który głosi, że marihuana jest lekkim narkotykiem i nie uzależnia. Następnym bardzo popularnym mitem jest ten, że amfetamina to niegroźny

proszek pomagający w nauce i odchudzaniu. Kolejny mit jest taki, że można brać "rozsądnie" narkotyki bez żadnych konsekwencji. Brać dla przyjemności, bo jest się mocnym.

Na podstawie wyników badań można zauważyć znaczną eskalację zjawiska narkomanii. Po środki psychoaktywne sięga coraz więcej dzieci i młodzieży. Zwiększająca się dostępność i niezbyt wygórowane ceny środków odurzających wyraźnie wpływają na obniżenie się wieku inicjacji narkotycznej.

Potwierdzeniem tej tezy są niestety także statystyki policyjne. Komenda Powiatowa Policji w Siemiatyczach w latach 2000 – 2006 stwierdziła dużą liczbę przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii na terenie całego powiatu siemiatyckiego. Większość, bo 2/3 przestępców to młodzi ludzie w wieku od lat 16 do lat 24, których postępowaniem kierowała chęć szybkiego, „łatwego” zarobku. Dzięki działaniom policji do aresztu trafiło wielu siemiatyckich dilerów, których działania niechlubnie rozstrawiły Siemiatycze w całym regionie.

Ponadto w latach 2000 – 2006 Komenda Powiatowa Policji w Siemiatyczach odnotowała dwa przypadki zgonów spowodowane przedawkowaniem środków odurzających. Także, w sposób pośredni narkotyki były również przyczyną kilku samobójstw młodych ludzi.

Skąd zainteresowanie, a nawet moda na używanie substancji psychoaktywnych? Współczesny świat cechuje gwałtowny rozwój cywilizacji. Postęp następuje w każdej dziedzinie życia człowieka. Wszystko to dzieje się w zawrotnym tempie i ogromnym

pośpiechu. Takie realia życia sprzyjają zaburzeniom prawidłowego funkcjonowania rodziny. Często zapracowani i zagonieni rodzice okazują swoim dzieciom mniej ciepła i miłości niż one tego potrzebują. Nierzadko to właśnie rodzice zbyt wysoko podnoszą poprzeczkę wymagań i obowiązków. Współczesna szkoła również stawia przed dziećmi i młodzieżą coraz większe wymagania. Koszty, jakie ponoszą młodzi ludzie starając się sprostać oczekiwaniom rodziców i szkoły, są bardzo duże.

Obecne czasy charakteryzuje przyspieszone tempo dojrzewania młodego pokolenia. Często nie jest to proces harmonijny. Szybki rozwój w sferze biologicznej i intelektualnej nie zawsze idzie w parze z dojrzewaniem emocjonalnym. Niedojrzały jeszcze system emocjonalny, wobec wielkich wymagań stawianych dziecku, rodzi stres. Taka sytuacja sprzyja sięganiu po narkotyki, alkohol czy inne substancje psychoaktywne. Młody organizm jest szczególnie podatny na negatywne skutki ich używania, a pozorne zyski kuszą i zachęcają do ponownego wzięcia, do pozornego uwolnienia się od stresu, do "wyluzowania" się.

Wokół narkotyków i uzależnienia powstało wiele mitów. Wśród młodzieży krążą legendy o wspaniałych "tripach", czyli podróżach narkotycznych i wynalazkach. Prawdziwa wiedza przychodzi zbyt późno. Tworzeniem tych mitów zainteresowani są przede wszystkim producenci i dealerzy. Narkomania byłaby mniejszym problemem, gdyby każde dziecko, rodzic, nauczyciel otrzymał solidną wiedzę na ten temat.

3. Cele programu

Celem ogólnym przyjętym w programie jest zwiększenie efektywności działań w zakresie profilaktyki narkomanii oraz zintegrowanie społeczności lokalnej w planowaniu i realizacji strategii walki z narkotykami.

Cele szczegółowe to:

1. Zwiększenie poziomu wiedzy oraz świadomości społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem narkotyków i możliwości zapobiegania temu zjawisku.
2. Zwiększenie kompetencji osób zajmujących się profilaktyką narkomanii.
3. Dostępność pomocy terapeutycznej, psychologicznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i współuzależnionych.
4. Organizowanie i prowadzenie na terenie placówek oświatowych działań profilaktyczno-edukacyjnych.
5. Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, osobami fizycznymi służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

4. Zadania programu i sposób ich realizacji

Cel	Najważniejsze działania	Termin realizacji	Planowany budżet (w PLN)	
			2008	2009
Zwiększenie poziomu wiedzy oraz świadomości społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem narkotyków i możliwości zapobiegania temu zjawisku	1. Działania edukacyjno-informacyjne poprzez rzetelnie i właściwie rozpowszechnioną informację tj.: a) publikacje zamieszczone w prasie lokalnej, b) kolportowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii, c) opracowanie lokalnego informatora „Gdzie szukać pomocy?” d) Zorganizowanie Światowego Dnia Zapobiegania Narkomanii – Placówki Oświatowe, SOK	2008/2009	1.500,00	2.000,00
Zwiększenie kompetencji osób zajmujących się profilaktyką narkomanii	1. Szkolenia podnoszące kwalifikacje osób realizujących profilaktykę narkomanii. 2. Zorganizowanie konferencji szkoleniowej i warsztatów dla nauczycieli i rodziców.	2008/2009	3.000,00	1.500,00 7.000,00

<p>Udostępnienie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin oraz osób zagrożonych uzależnieniem</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uruchomienie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego ds. Przeciwdziałania Narkomanii. 2. Utworzenie grup wsparcia. 		<p>41.000,00 (meble-3.000,00, materiały biurowe i telefon-3.000,00, wynajem biura – 5.000,00, wynagrodzenie od III.2008-25.500,00, ZUS – 4.500)</p>	<p>47.330,00 (materiały biurowe i telefon-4.000,00, wynajem biura-6.600,00, wynagrodzenie 31.200,00, ZUS-5.530)</p>
<p>Organizowanie i prowadzenie na terenie placówek oświatowych działań profilaktyczno-edukacyjnych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie programów profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży. 2. Prowadzenie spotkań informacyjno-edukacyjnych dla rodziców. 3. Organizowanie konkursów na temat zagadnień związanych z uzależnieniami. 4. Monitorowanie problemów narkomanii 		<p>2.000,00</p>	<p>3.000,00</p>
<p>Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dokonywanie diagnozy sytuacji w rodzinach dotkniętych lub zagrożonych problemem narkomanii i udzielanie wsparcia tym rodzinom. 2. Wspieranie specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego, prawnego i terapeutycznego. 3. Udzielanie zainteresowanym informacji o możliwości podjęcia leczenia uzależnionym od narkotyków. 			

Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, osobami fizycznymi służących rozwiązywaniu problemów narkomanii oraz prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie programów alternatywnych jako element organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży – Placówki Oświatowe, Kluby Sportowe, SOK. Realizacja programów profilaktyki narkotykowej 2. Wspieranie różnych form aktywnego spędzania czasu wolnego młodzieży. 		15.000,00	20.000,00
RAZEM:			62.500,00	80.830,00

**Przewidywany koszt Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Siemiatycze
na lata 2008 – 2009 wynosi: 143.330,00 zł. (słownie: sto czterdzieści trzy tysiące trzysta trzydzieści złotych)**

5. Monitoring i ewaluacja

Proces wdrażania Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Siemiatycze na lata 2008 – 2009 powinien uwzględniać możliwość korygowania i wzbogacania Programu o nowe elementy, gdyby zaistniała taka konieczność.

Celem ewaluacji Programu będą następujące stwierdzenia:

- Czy Program stwarza możliwości postępu w rozwoju wiedzy, umiejętności i postaw uczestników ?
- Które metody pracy dały oczekiwane rezultaty, a które należy zmienić ?
- Czy Program pozwala osiągnąć cele szczegółowe, a przez to dąży do osiągnięcia celu głównego?
- W jakim stopniu warunki bazowe, wyposażenie w sprzęt i pomoce dydaktyczne, organizacja pracy gwarantują realizację założonych celów ?

Podstawę ewaluacji stanowią będą:

- anonimowe ankiety uczestników programu,
- wypowiedzi ustne uczestników,
- obserwacja pracy uczestników,
- kroniki szkolne,
- artykuły prasowe i zdjęcia,
- realizacja budżetu programu.

Realizatorem Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2008 – 2009 będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach.